

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

RADA EUROPY
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

CZWARTA SEKCJA

SPRAWA WOJCIECHOWSKI przeciwko POLSCE

(Skarga nr 5422/04)

WYROK

STRASBURG

9 grudnia 2008

PRAWOMOCNY

05/06/2009

Wyrok ten podlega korekcie wydawniczej.

Sformatowano: Lewy: 4,01 cm, Prawy: 4,01 cm, Górny: 4,01 cm, Dolny: 4,01 cm, Szerokość: 21 cm, Wysokość: 29,7 cm

W sprawie Wojciechowski p. Polsce,
Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako
Izba w następującym składzie:
Nicolas Bratza, *Przewodniczący*,
Lech Garlicki,
Giovanni Bonello,
Ljiljana Mijović,
Päivi Hirvelä,
Ledi Bianku,
Nebojša Vučinić, *sędziowie*,
and Lawrence Early, *Kanclerz Sekcji*,
Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 18 listopada 2008 r.,
Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 5422/04) wniesionej w dniu 29 stycznia 2004 roku przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na podstawie artykułu 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”) przez obywatela polskiego, Pana Janusza Wojciechowskiego („skarżący”).

2. Rząd Polski był reprezentowany przez Agenta, Pana J. Wołásiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Skarżący zarzucił w szczególności, że czas jego tymczasowego aresztowania przekroczył „rozsądny czas” w rozumieniu artykułu 5 § 3 Konwencji.

4. W dniu 30 sierpnia 2007 roku, Przewodniczący Czwartej Sekcji Trybunału zdecydował się powiadomić Rząd o wpłynięciu skargi. Postanowił także, że sprawa zostanie rozpatrzona w tym samym czasie, zarówno co do meritum, jak i co do dopuszczalności (artykuł 29 § 3).

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący urodził się w 1961 roku i mieszka w Lublinie.

6. W dniu 2 października 2001 roku, skarżący został zatrzymany pod zarzutem uczestnictwa z zorganizowanej zbrojnej grupie przestępczej, pozbawienia wolności, wyłudzenia i podżeganie do zabójstwa. W dniu 4 października 2001 roku, Sąd Okręgowy w Lublinie umieścił go w areszcie

tymczasowym ze względu na grożący mu wymiar kary. Uznał także, że zastosowanie tego środka było konieczne w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania oraz zapobieżenia mataczeniu skarżącego ze świadkami.

7. Tymczasowy areszt skarżącego był następnie kolejno przedłużany w dniu 18 grudnia 2001 i 26 marca 2002 roku. Jako uzasadnienie, sąd podawał złożony charakter śledztwa oraz konieczność zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

8. W dniu 11 czerwca 2002 roku, prokuratura złożyła akt oskarżenia przeciwko skarżącemu do Sądu Okręgowego w Lublinie. Skarżącemu zarzucono udział w zorganizowanej zbrojnej grupie przestępczej, podleganie do zabójstwa, czerpanie zysków z prostytucji, wyłudzenia i nielegalne posiadanie broni palnej. Akt oskarżenia dotyczył również siedmiu innych osób. Sąd orzekający wyznaczył skarżącemu obrońcę.

9. W dniu 14 czerwca 2002 roku, Sąd Okręgowy w Lublinie przedłużył okres tymczasowego aresztu skarżącego do dnia 30 września 2002 roku, powołując się na wymiar grożącej mu kary.

10. W dniu 3 września 2002 roku, Sąd Okręgowy zarządził, by skarżący oraz inni współoskarżeni pozostali w areszcie tymczasowym do dnia 3 lutego 2003 roku. Oświadczył, między innymi, że:

„Materiał dowodowy zebrany w sprawie, a mianowicie wyjaśnienia G.S., zeznania świadków I.K., S.C., M.I. oraz zeznania świadków anonimowych, wskazuje, że oskarżony popełnił zarzucane mu czyny.”

Sąd powołał się także na powagę zarzutów. Dodał, że, uwzględniając charakter zarzutów oraz charakterystykę osobową oskarżonych, ich areszt tymczasowy jest jedynym środkiem pozwalającym zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania.

11. W dniu 16 września 2002 roku, skarżący odwołał się od tego postanowienia. W kolejnym piśmie skarżył, że w swoim postanowieniu z dnia 3 września 2002 roku sąd wyraźnie oświadczył, iż dopuścił się popełnienia zarzucanych mu czynów.

12. W dniu 16 października 2002 roku, Sąd Apelacyjny w Lublinie utrzymał w mocy postanowienie z dnia 3 września 2002 roku. Sąd uznał, że na tym etapie postępowania do jego kompetencji nie należało dokonywanie merytorycznej oceny dowodów. Wystarczające było stwierdzenie, że materiał dowodowy zebrany w sprawie potwierdzał silne podejrzenia zaangażowania skarżącego w popełnianie zarzucanych mu przestępstw.

13. Skarżący kilkakrotnie kwestionował osobę przewodniczącego, zarzucając mu naruszenie praw do obrony poprzez odrzucanie jego wniosków o dopuszczenie dowodów. W dniach 22 października 2002 roku i 13 maja 2003 roku, Sąd Okręgowy odrzucił zarzuty skarżącego.

14. Pierwsza rozprawa odbyła się 17 czerwca 2003 roku.

15. W dniu 18 czerwca 2003 roku, Sąd Okręgowy przedłużył tymczasowy areszt skarżącego o czas nieokreślony.

16. W dniu 24 września 2003 roku, Sąd Apelacyjny w Lublinie przedłużył areszt tymczasowy skarżącego do dnia 2 stycznia 2004 roku. Jako uzasadnienie podał powagę zarzutów oraz wymiar grożącej skarżącemu kary. Sąd Apelacyjny powołał się również na szczególną złożoność sprawy wynikającą z ilości i charakteru materiału dowodowego, który obejmował zeznania anonimowych świadków.

17. Tymczasowy areszt skarżącego został następnie przedłużony przez Sąd Apelacyjny w dniu 30 grudnia 2003 roku (do dnia 19 marca 2004 roku) oraz w dniu 17 marca 2004 roku (do dnia 5 czerwca 2004 roku). W ostatnim swoim postanowieniu, sąd stwierdził, że rozprawy odbywają się regularnie, a sprawa jest szczególnie złożona.

18. W dniu 2 czerwca 2004 roku, Sąd Apelacyjny przedłużył tymczasowy areszt skarżącego do dnia 5 września 2004 roku. Uwzględniając zorganizowany charakter zarzucanych czynów zabronionych, sąd uznał, że stosowanie aresztu tymczasowego wobec skarżącego było niezbędne w celu zapobiegania przed mataczeniem przez skarżącego i innych współoskarżonych.

19. W dniu 11 sierpnia 2004 roku, Sąd Apelacyjny nakazał, by skarżący pozostał w areszcie do dnia 5 grudnia 2004 roku. Podał takie samo uzasadnienie jak poprzednio.

20. Podczas trwania procesu, skarżący wielokrotnie składał daremne wnioski o zwolnienie z aresztu i odwoływał się, również bez powodzenia, od postanowień o przedłużeniu jego aresztu tymczasowego.

21. Sąd orzekający odbył około 59 rozpraw. W dniu 3 grudnia 2004 roku, Sąd Okręgowy w Lublinie wydał wyrok. Skazał skarżącego za udział w zorganizowanej i zbrojnej grupie przestępczej, za czerpanie zysków z prostytucji i wyłudzenia. Uniewinnił go w odniesieniu do zarzutu podżegania do zabójstwa oraz nielegalnego posiadania broni. Sąd skazał go na karę sześciu lat pozbawienia wolności i na arę grzywny.

22. obrońca skarżącego i prokurator wnieśli apelację od wyroku sądu pierwszej instancji. Skarżący wniósł również swoją własną apelację. Przez czas oczekiwania na apelację, skarżący pozostawał w areszcie.

23. W dniu 4 października 2005 roku, Sąd Apelacyjny częściowo utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego. Umorzył sprawę w odniesieniu do dwóch zarzutów, względem których skarżący został uniewinniony (podżeganie do zabójstwa i nielegalne posiadanie broni).

24. W dniu 16 grudnia 2005 roku, pisemne uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego zostało przesłane do obrońcy skarżącego. W dniu 22 grudnia 2005 roku, obrońca napisał do Sądu Apelacyjnego oraz do skarżącego, że nie widzi podstaw do złożenia skargi kasacyjnej w sprawie.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

25. Właściwe prawo krajowe i praktyka dotyczące stosowania tymczasowego aresztu, podstaw jego przedłużenia, zwolnienia z aresztu oraz zasad regulujących inne tzw. środki zapobiegawcze zostały określone w orzeczeniach Trybunału w sprawach *Golek p. Polsce*, nr 31330/02, §§ 27-33, 25 kwietnia 2006, oraz *Celejewski p. Polsce*, nr 17584/04, §§ 22-23, 4 sierpnia 2006.

26. Właściwe prawo krajowe i praktyka dotycząca środków odwoławczych w przypadku przewlekłości postępowania sądowego, a w szczególności właściwe przepisy ustawy z 2004 roku, określono w postanowieniach Trybunału w sprawach *Charzyński p. Polsce* nr 15212/03 (dec.), §§ 12-23, ECHR 2005-V, oraz *Ratajczyk p. Polsce* nr 11215/02 (dec.), ECHR 2005-VIII, a także w wyroku w sprawie *Krasuski p. Polsce*, nr 61444/00, §§ 34-46, ECHR 2005-V.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 5 § 3 KONWENCJI

27. Skarżący zarzucił, że długość zastosowanego wobec niego tymczasowego aresztu była nadmierna. Powołał się na artykuł 5 § 3 Konwencji, który w odpowiednim fragmencie brzmi następująco:

„Każdy zatrzymany lub aresztowany zgodnie z postanowieniami ustępu 1 lit. c) niniejszego artykułu ... ma prawo być sądzony w rozsądnym terminie albo zwolniony na czas postępowania. Zwolnienie może zostać uzależnione od udzielenia gwarancji zapewniających stawienie się na rozprawę.”

28. Rząd zakwestionował ten zarzut.

A. Dopuszczalność skargi

29. Rząd dowodził, że skarżący nie wyczerpał wszystkich dostępnych krajowych środków odwoławczych, ponieważ nie odwołał się od niektórych postanowień o przedłużeniu jego tymczasowego aresztowania (a mianowicie od postanowień z 17 stycznia 2003 roku i 18 czerwca 2003 roku).

30. Sąd zauważa, że prawdą jest, iż skarżący nie odwołał się od postanowień wymienionych przez Rząd. Złożył jednakże odwołania od innych postanowień przedłużających czas jego tymczasowego aresztu. Ponadto, wielokrotnie wnioskował o zastąpienie tymczasowego aresztu łagodniejszymi środkami zapobiegawczymi. Trybunał uznał już, że te

środki odwoławcze, a mianowicie odwołanie od nakazu tymczasowego aresztowania oraz/lub wniosek o zwolnienie, bez względu na to, czy są kierowane do prokuratora, czy do sądu, w zależności od etapu postępowania, a także odwołanie od postanowienia o przedłużeniu tymczasowego aresztu, zgodnie z polskim prawem służą temu samemu celowi. Ich celem jest zabezpieczenie możliwości kontroli zgodności z prawem stosowania tymczasowego aresztu w każdym czasie podczas trwania postępowania, zarówno na etapie przed rozpoczęciem procesu, jak i na etapie procesu, a również uzyskanie zwolnienia, jeżeli okoliczności sprawy nie uzasadniają dalszego stosowania aresztu tymczasowego (zobacz *Iwańczuk p. Polsce* (dec.), nr 25196/94, 9 listopada 2000, oraz *Wolf p. Polsce*, nr 15667/03 i 2929/04, § 78, 16 stycznia 2007). Z orzecznictwa Trybunału wynika, że skarżący nie musiał odwoływać się od każdego z postanowień przedłużającego jego areszt tymczasowy (zobacz, *a contrario*, *Bronk p. Polsce* (dec.), nr 30848/03, 11 września 2007). Trybunał uznaje zatem, że skarżący nie był zobowiązany odwoływać się od wszystkich odmów jego zwolnienia w celu zastosowania się do wymogu wyczerpania środków odwoławczych przewidzianych prawem wewnętrznym. Wynika z tego, że skargi niniejszej nie można odrzucić z tytułu braku wyczerpania środków odwoławczych przewidzianych prawem wewnętrznym.

31. Trybunał zauważa, że skarga niniejsza nie jest ewidentnie bezzasadna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. W dalszej kolejności uważa, że nie jest również niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. W związku z tym, musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum sprawy

1. Okres aresztu brany pod uwagę

32. Areszt tymczasowy skarżącego rozpoczął się 2 października 2001 roku, kiedy został zatrzymany pod zarzutem uczestnictwa w zorganizowanej zbrojnej grupie przestępczej, pozbawienia wolności, wyłudzenia i podżegania do zabójstwa. W dniu 3 grudnia 2004 roku, Sąd Okręgowy w Lublinie skazał go za udział w zorganizowanej zbrojnej grupie przestępczej, czerpanie zysków z prostytucji i wyłudzenie.

33. Począwszy od tej daty, przebywał w areszcie „po skazaniu przez właściwy sąd”, w rozumieniu artykułu 5 § 1 (a), czyli, w konsekwencji, ten okres jego tymczasowego aresztowania wykracza poza zakres artykułu 5 § 3 (por. *Kudła p. Polsce* [GC], nr 30210/96, § 104, ECHR 2000-XI).

34. A zatem, okres, jaki należy uwzględnić, to okres trzech lat i dwóch miesięcy.

2. Oświadczenia stron

(a) Skarżący

35. Skarżący oświadczył, że okres jego tymczasowego aresztowania przed rozpoczęciem procesu był nadmiernie długi. Ponadto zarzucał, że areszt tymczasowy przed rozpoczęciem procesu, choć z początku uzasadniony przez sądy krajowe, wraz z upływem czasu stawał się coraz mniej uzasadniony.

(b) Rząd

36. Rząd uznał, że czas przebywania przez skarżącego w areszcie tymczasowym przed rozpoczęciem procesu był zgodny z wymaganiami artykułu 5 § 3, w szczególności ze względu na fakt, że był należycie uzasadniony. Postępowanie było bardzo złożone. Materiał dowodowy uzyskany przez sąd orzekający pochodził od dużej grupy świadków, łącznie z anonimowymi świadkami. Ponadto, istniało ryzyko, że skarżący będzie utrudniał postępowanie i fałszował dowody. Ryzyko to było o tyle duże, że postępowanie obejmowało ośmiu członków zorganizowanej zbrojnej grupy przestępczej. Uwzględniając powagę przestępstwa oraz grożącą za nie karę, jego tymczasowy areszt przez cały przedmiotowy czas było uzasadnione interesem publicznym w oparciu o ważne i wystarczające powody. Ponadto, organy krajowe wykazały się należyłą starannością podczas rozpatrywania sprawy skarżącego.

37. Rząd zreasumował, że w niniejszej sprawie nie nastąpiło naruszenie artykułu 5 § 3.

3. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

38. Trybunał podkreśla, że ogólne zasady dotyczące prawa do procesu w rozsądnym terminie oraz do zwolnienia na czas postępowania, zagwarantowane na mocy artykułu 5 § 3 Konwencji, zostały określone w szeregu jego uprzednich wyroków (zobacz, między innymi, *Kudła*, cytowany powyżej, § 110 *et seq.*, oraz *McKay p. Wielkiej Brytanii* [GC], nr 543/03, §§41-44, ECHR 2006-..., wraz z dalszymi odniesieniami).

(b) Zastosowanie powyższych zasad w przedmiotowej sprawie

39. W swoich postanowieniach o tymczasowym aresztowaniu, obok przesłanki uzasadnionego podejrzenia wobec skarżącego, władze opierały się na trzech głównych podstawach, a mianowicie powadze charakteru zarzucanych mu przestępstw, surowości grożącej mu kary, a także konieczności zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.

40. Skarżącemu postawiono zarzut uczestniczenia w zorganizowanej zbrojnej grupie przestępczej, pozbawienia wolności, wyłudzenia oraz podżegania do zabójstwa (zobacz ustęp 6 powyżej). W opinii Trybunału, fakt, że sprawa dotyczyła członka takiej grupy przestępczej, winien być wzięty pod uwagę podczas oceny zgodności z artykułem 5 § 3 (zobacz *Bqk p. Polsce*, nr 7870/04, § 57, 16 stycznia 2007).

41. Trybunał akceptuje fakt, że istnienie uzasadnionego podejrzenia wobec skarżącego popełnienia przestępstw o poważnym charakterze mogło, na początkowym etapie, uzasadniać jego przebywanie w tymczasowym areszcie. Dodatkowo, konieczność uzyskania obszernego materiału dowodowego mającego na celu ustalenie stopnia odpowiedzialności każdego z oskarżonych uczestniczących w grupie przestępczej, którym postawiono szereg poważnych zarzutów, stanowiła początkowo ważne uzasadnienie dla osadzenia skarżącego w areszcie tymczasowym.

42. Faktycznie, w sprawach takich jak przedmiotowa sprawa, dotyczących zorganizowanych grup przestępczych, ryzyko, że osoba aresztowana, z chwilą jej zwolnienia, może wywierać presję na świadków lub innych współoskarżonych, bądź też w inny sposób może utrudniać postępowanie jest często, ze względu na charakter sprawy, wysokie.

43. Ponadto, zgodnie ze stanowiskiem władz, prawdopodobieństwo nałożenia wysokiej kary stwarzało domniemanie, że skarżący będzie utrudniał prawidłowy bieg postępowania. Jednakże, Trybunał pragnie przypomnieć, że podczas gdy groźba surowej kary jest odpowiednim elementem w ocenie ryzyka ucieczki lub powrotu do przestępstwa, tak powaga zarzutów nie może sama z siebie uzasadniać długich okresów stosowania tymczasowego aresztu (zobacz *Michta p. Polsce*, nr 13425/02, §§49, 4 maja 2006).

44. Podczas gdy wszystkie z powyższych czynników mogłyby uzasadniać nawet względnie długi okres stosowania tymczasowego aresztu, nie dawały one sądom krajowym nieograniczonych uprawnień do przedłużania tego środka. W tym kontekście, Sąd zauważa, że do daty skazania przez sąd pierwszej instancji, skarżący spędził w areszcie tymczasowym trzy lata i dwa miesiące.

45. Mając na uwadze powyższe, a nawet uwzględniając fakt, że sady stanęły przed bardzo trudnym zadaniem rozpatrzenia sprawy dotyczącej zorganizowanej grupy przestępczej, Trybunał pragnie podsumować, że podstawy stosowania aresztu podawane przez władze krajowe nie mogły uzasadniać całego okresu stosowania tego środka wobec skarżącego. W tych okolicznościach nie jest konieczne badanie, czy postępowanie było prowadzone ze specjalną starannością.

46. W związku z tym, doszło do naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji.

II. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 6 § 2 KONWENCJI

47. Skarżący wystąpił również z zarzutem, że Sąd Okręgowy w Lublinie, w swoim postanowieniu z dnia 3 września 2002 roku, uznał go winnym przed rozpoczęciem procesu. Powołał się na artykuł 6 § 2 Konwencji.

„Każdego oskarżonego o popełnienie czynu zagrożonego karą uważa się za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą.”

A. Dopuszczalność

Trybunał zauważa, że skarga niniejsza nie jest ewidentnie bezzasadna w rozumieniu artykułu 35 § 3 Konwencji. W dalszej kolejności uważa, że nie jest również niedopuszczalna z jakichkolwiek innych przyczyn. W związku z tym, musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum sprawy

1. Oświadczenia stron

(a) Skarżący

48. Skarżący zarzucał, że jego prawo do bycia uważanym za niewinnego zostało naruszone ze względu na sformułowania użyte w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego.

(b) Rząd

49. Rząd nie kwestionował, że skarżący w istocie powołał się na swoje prawo do bycia uważanym za niewinnego przed władzami krajowymi, ponieważ odwołał się od postanowienia z dnia 3 września 2002 roku. Jednakże Rząd był zdania, że treści postanowienia z 3 września 2002 roku nie można interpretować jako ogłoszenia winy skarżącego.

50. Rząd podkreślił, że uzasadnienie postanowienia z dnia 3 września 2002 roku zawierało określenia opisujące jedynie „stan podejrzenia”. Podkreślił również, że podobny język nie był stosowany w żadnym innym postanowieniu sądowym dotyczącym aresztu tymczasowego skarżącego przed rozpoczęciem procesu.

51. Ponadto, Rząd nie dostrzegł żadnych wskazań, by zarzucane sformułowania w negatywny sposób wpłynęły na orzeczenia sądu dotyczące odpowiedzialności karnej skarżącego. W dniu 3 grudnia 2004 roku, skarżący został uniewinniony w odniesieniu do dwóch zarzutów postawionych mu przez prokuraturę.

2. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

52. Sąd podkreśla, że założenie niewinności zgodne z artykułem 6 § 2 jest naruszone, jeżeli postanowienie sądu lub oświadczenie urzędnika państwowego dotyczące osoby, której zarzucane jest popełnienie karalnego przestępstwa, odzwierciedla opinię, że jest ona winna, zanim jej wina została udowodniona zgodnie z prawem. Wystarczy, wobec braku formalnego uznania, że istnieje pewne rozumowanie sugerujące, iż dany sąd bądź urzędnik uznaje oskarżonego winnym, przy czym przedwczesne wyrażenie takiej przez sam sąd w sposób nieunikniony narusza rzezone założenie (zobacz, między innymi, *Deweer p. Belgii*, 27 lutego 1980, § 56, Seria A nr 35; *Minelli p. Szwajcarii*, 25 marca 1983, §§ 27, 30 i 37, Seria A nr 62; *Allenet de Ribemont p. Francji*, 10 lutego 1995, §§ 35-36, Seria A nr 308; oraz *Karakaş i Yeşilirmak p. Turcji*, nr 43925/98, § 49, 28 czerwca 2005).

53. Artykuł 6 § 2 reguluje postępowanie karne w całości, „bez względu na wynik postępowania” (zobacz *Minelli*, cytowany powyżej, § 30). Jednakże z chwilą, gdy oskarżony zostanie uznany winnym, co do zasady artykuł ten przestaje mieć zastosowanie do wszelkich zarzutów postawionych w następującej procedurze skazywania (zobacz *Phillips p. Wielkiej Brytanii*, nr 41087/98, ECHR 2001-VII oraz *Engel i Inmi p. Holandii*, wyrok z dnia 8 czerwca 1976, Seria A nr 22).

(b) Zastosowanie powyższych zasad w przedmiotowej sprawie

54. Trybunał odnotowuje, że w uzasadnieniu swojego postanowienia z dnia 3 września 2002 roku o przedłużeniu aresztu tymczasowego skarżącego, Sąd Okręgowy w Lublinie stwierdził, że materiał dowodowy zebrany przeciwko oskarżonym, łącznie ze skarżącym, wskazuje, że popełnili oni zarzucane im czyny. Rząd argumentował, że, uwzględniając ogólny kontekst tego postanowienia, Sąd Okręgowy odniósł się do istnienia dowodów wskazujących na prawdopodobieństwo, że skarżący popełnił dane czyny, a nie na kwestię jego winy czy niewinności. Trybunał podkreśla jednakże, że istnieje fundamentalna różnica pomiędzy oświadczeniem, że osoba jest jedynie *podejrzana* o popełnienie przestępstwa a wyraźnym sądowym oświadczeniem, wobec braku ostatecznego skazania, że osoba *popełniła* dane przestępstwo (zobacz *Garycki p. Polsce*, nr 14348/02, § 71, 6 lutego 2007, *Nešták p. Słowacji*, nr 65559/01, 89, 27 lutego 2007). Uwzględniając wyraźny i kategoryczny charakter kwestionowanego oświadczenia, Trybunał stwierdza, że sprowadziło się ono do ogłoszenia winy skarżącego zanim wina ta została udowodniona zgodnie z prawem. Trybunał podkreśla, że nie ma uzasadnienia dla sądu dokonujące przedwczesnego ogłoszenia tego rodzaju.

55. Fakt, że skarżący został w rezultacie uznany winnym popełnienia niektórych z zarzucanych mu czynów nie może ograniczać jego początkowego prawa do bycia uważanym za niewinnego do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z prawem. Zgodnie z tym, co Trybunał wielokrotnie stwierdzał w swoim orzecznictwie, artykuł 6 § 2 reguluje postępowanie karne w całości, „bez względu na wynik postępowania” (zobacz ustęp 53 powyżej).

56. Nastąpiło zatem naruszenie artykułu 6 § 2 Konwencji.

III. POZOSTAŁE ZARZUTY NARUSZENIA KONWENCJI

57. Na koniec, skarżący przedstawił ogólne skargi bez dalszego uzasadnienia na podstawie artykułów 5 §§ 1 i 2 oraz 6 §§ 1 i 3 Konwencji, a także artykułu 2 § 1 Protokołu Nr 7.

58. Trybunał zbadał skargi skarżącego. Nawet zakładając, że skarżący wyczerpał wymagane środki odwoławcze przewidziane prawem wewnętrznym, uwzględniając cały materiał będący w posiadaniu Trybunału oraz w zakresie, w jakim sprawy objęte skargą podlegają kompetencjom Trybunału, Trybunał stwierdza, że okoliczności sprawy nie wskazują na żadne naruszenie wyżej wymienionych przepisów. Wynika z tego, że skargi te są ewidentnie bezzasadne w rozumieniu artykułu 35 § 3 i muszą być odrzucone zgodnie z artykułem 35 § 4.

IV. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

59. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeżeli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, o przyznaniu słusznego zadośćuczynienia pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

60. Skarżący nie domagał się żadnej konkretnej kwoty odszkodowania za szkody materialne lub niematerialne. Jednakże wystąpił do Trybunału o udzielenie mu słusznego zadośćuczynienia w kwocie, jaką Trybunał uzna za słuszną, zważywszy poniesione przez niego straty.

61. Rząd nie ustosunkował się do tej sprawy.

62. Trybunał uznaje, że skarżący poniósł szkody niematerialne, dla których samo uznanie naruszenia Konwencji nie stanowi wystarczającego zadośćuczynienia. Zważywszy na okoliczności sprawy oraz dokonując

oceny na zasadach słuszności, Trybunał przyznaje skarżącemu kwotę 1.500 euro (EUR) z tego tytułu.

B. Koszty i wydatki

63. Skarżący nie wniósł o zwrot żadnych kosztów i wydatków.

C. Odsetki

64. Trybunał uznaje za właściwe, by odsetki z tytułu nieterminowego wypłacenia zasądzonych kwot były ustalone zgodnie ze stopą równą krańcowej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego, podwyższoną o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ, TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargi złożone na podstawie artykułów 5 § 3 i 6 § 2 Konwencji za dopuszczalne, natomiast pozostałą część skargi za niedopuszczalną;
2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 5 § 3 Konwencji;
3. *Uznaje*, że doszło do naruszenia artykułu 6 § 2 Konwencji;
4. *Uznaje*,
  - (a) że pozwane Państwo ma wypłacić skarżącemu, w terminie trzech miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku zgodnie z artykułem 44 § 2 Konwencji, kwotę 1.500 EUR (jednego tysiąca pięciuset euro) z tytułu poniesionej szkody niematerialnej, plus jakikolwiek podatek, jaki może zostać pobrany, która to kwota będzie przeliczona na złote polskie według kursu z dnia uregulowania należności;
  - (b) że od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty należne są odsetki zwykłe od określonej powyżej kwoty, naliczone według stopy równej krańcowej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego obowiązującej w okresie zwłoki, plus trzy punkty procentowe.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie w dniu 9 grudnia 2008 roku, zgodnie z artykułem 77 §§ 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Lawrence Early
Registrar

Nicolas Bratza
President